

UPUTSTVO¹

ZA PRIPREMU RUKOPISA ZA ŠTAMPU U IZDANJIMA CANU²

Izdanja CANU se, u skladu sa Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (br. 02-1227 od 14. IX 2012), objavljuju na crnogorskom jeziku ili na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori (srpski, bosanski, hrvatski), poštujući pravopisna načela tih jezika. Izdanja CANU publikuju se na ćirilici ili latinici. U skladu sa Pravilnikom, na predlog Komisije za izdavačku djelatnost, a po odluci Predsjedništva CANU, izdanja se mogu štampati i na engleskom jeziku. Akademijina izdanja mogu se izdavati i u elektronskoj formi.

Odjeljenju za izdavačku djelatnost CANU dostavljaju se rukopisi koji ispunjavaju uslove predviđene Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti CANU, kao i sljedeće formalne uslove:

1. Rukopis za objavljivanje predaje se u dva štampana primjerka i u elektronskoj formi.
2. Za obradu teksta koristi se program Word. Format rukopisa je A4, font Times New Roman veličine 12 pt, sa razmakom između redova 1,15. Fusnote su takođe u fontu Times New Roman veličine 10 pt, sa razmakom između redova 1. Slog (bez zaglavlja i broja strane) treba da bude širine 17 cm i visine 25,7 cm (dakle, margine po 2 cm sa sve četiri strane).
3. Za rad koji se objavljuje u Glasniku Odjeljenja prirodnih nauka format stranice u Word-u ili LaTeX-u je B5 (17 x 24 cm), a slog treba da bude širine 13 cm i visine 19,5 cm (donja, lijeva i desna margina po 2 cm, a gornja margina 2,5 cm), bez zaglavlja i broja strane. Stranice nije potrebno numerisati i nije potrebno stavljati zaglavlje. Za osnovni tekst preporučljivo je koristiti font Times New Roman veličine 12 pt, sa razmakom između redova 14 pt. Fusnote su takođe u fontu Times New Roman veličine 10 pt, sa razmakom između redova 11 pt. Ime i prezime autora kucati italicom (veliko je samo početno slovo imena i prezimena), 12/14 pt, na visini od 7,5 cm, uključujući gornju marginu. Iza imena autora, sa razmakom od jednog reda, unijeti naslov, velikim slovima i boldom, centrirano, veličine 13/14 pt. Uvlaka svakog početnog reda osnovnog teksta je 5 mm. Podnaslovi su u lijevom bloku, sa početnom uvlakom od 5 mm, bold, velika slova, veličina fonta 12/14 pt. Uz svaki rad obavezno je poslati i PDF tog rada.
4. Prilozi (ilustracije, tabele, slike, dijagrami, grafikoni i sl.) predaju se uz rukopis u odgovarajućem formatu. Spisak priloga, njihove opise i izvore treba dostaviti posebno i u Word dokumentu obilježiti mjesto na kojem će se prilog složiti i kompjuterski obraditi. Izuzetno, prilozi ovog tipa mogu da budu sastavni dio rukopisa (ako ih autor ugradi u Word dokument, potrebno je da dostavi isti grafički materijal i kao posebne dokumente u odgovarajućem formatu: .tif, .jpg, .psd, .PDF ili .ai).
5. Rukopis rada koji se predaje za objavljivanje u glasnicima i zbornicima radova sa naučnih skupova³ treba da sadrži sljedeće elemente: ime i prezime autora, naslov,

¹ Usvajeno na sjednici Predsjedništva CANU, održanoj 18. aprila 2023. godine.

² Uputstvo se primarno odnosi na radove koji se predaju za objavljivanje u sljedećim edicijama Akademije – glasnici odjeljenja, zbornici radova sa naučnih skupova, a u nekim segmentima i na monografije i studije.

³ Rukopisi koji se predaju za objavljivanje u ostalim edicijama CANU pripremaju se za štampu prema do sada objavljenim izdanjima Akademije.

sažetak, ključne riječi, tekst rada, rezime, spisak literature, spisak priloga (ukoliko ih ima).

6. Rad za objavljivanje u glasnicima i zbornicima radova sa naučnih skupova ne bi trebalo da sadrži više od 25 stranica, uključujući i spisak literature i priloge.
7. Ukoliko je u tekstu rukopisa potrebno obilježiti akcente ili se koristi crkvenoslovenska grafija, fontovi se mogu preuzeti sa sljedećih linkova: <https://canupub.me/csle> (akcenatski fontovi), <https://canupub.me/mnah> (crkvenoslovenska grafija).

Struktura rada

Ime i prezime autora u radovima za objavljivanje u glasnicima i zbornicima radova sa naučnih skupova navode se u gornjem lijevom uglu, fontom veličine 12 pt, pri čemu se prezime kuca velikim slovima. Podaci o zvanju, instituciji i mjestu zaposlenja, kao i e-mail autora navode se u fusnoti obilježenoj zvjezdicom. Npr.:

Marko MARKOVIĆ*

*Akademik Marko Marković, CANU, Podgorica, e-mail: mmarkovic@t-com.me

Marko MARKOVIĆ*

* Prof. dr Marko Marković, vanredni član CANU, Podgorica, e-mail: mmarkovic@t-com.me

Marko MARKOVIĆ*

* Prof. dr Marko Marković, Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica, e-mail: mmarkovic@t-com.me

Ukoliko ima više autora, preporuka je da se prezimena obilježe na sljedeći način:

Marko MARKOVIĆ*, Petar PETROVIĆ**

* Prof. dr Marko Marković, Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica, e-mail: mmarkovic@t-com.me

** Prof. dr Petar Petrović, Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica, e-mail: ppetrovic@t-com.me

Dva reda ispod imena i prezimena kuca se naslov rada – velikim slovima, fontom veličine 14 pt, centrirano. Dva reda ispod naslova daje se sažetak rada u obimu do 250 riječi (na jeziku na kojem je rad napisan), fontom veličine 11 pt, ističući italikom riječ *Sažetak* sa dvije tačke ispred teksta koji slijedi. Na isti način obilježavaju se ključne riječi, koje se navode u novom redu ispod sažetka, bez tačke na kraju. Npr.:

Ključne riječi: Petar II Petrović Njegoš, poetika, književno djelo, spjev

Rezime na engleskom ili nekom drugom stranom jeziku kuca se fontom veličine 11 pt, slaže se na kraju rada i treba da sadrži sljedeće elemente: ime i prezime autora u lijevom uglu (prezime velikim slovima), preveden naslov rada (velikim slovima), istaknutu riječ centriranu i složenu italikom (npr. *Summary*) i tekst rezimea usklađen sa pravopisnom normom jezika na kojem je rezime napisan.

Tekst radova za objavljivanje u glasnicima i zbornicima radova sa naučnih skupova treba organizovati po numerisanim odjeljcima. Glavna poglavlja numerišu se prostim arapskim brojevima, a numerisanje njihovih potpoglavlja vrši se daljim raščlanjivanjem (npr. 1.1, 1.2, 1.3. odnosno 2.1, 2.2, 2.3. itd.). Ukoliko je neophodno, navode se naslovi – velikim slovima, fontom veličine 12 pt, centrirano. Preporučuje se da tekst rada sadrži istaknute odjeljke UVOD, ZAKLJUČAK i LITERATURA.

Citiranje

Citati u tekstu rukopisa obilježavaju se navodnicima („ ”), a citat unutar citata polunavodnicima (‘ ’). Prilikom citiranja opredijeliti se za oksfordski ili harvardski stil citiranja, pri čemu se u radu mora dosljedno sprovoditi jedan od dva navedena stila citiranja.

U oksfordskom stilu citiranja bibliografska jedinica se smješta u fusnotu, a uput na nju u tekstu označava se brojem. Npr.: „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx”¹

¹ Branislav Ostojić, *Jezik Petra I Petrovića*, Posebna izdanja, knj. 8, Odjeljenje umjetnosti, knj. 1, CANU, Titograd, 1976, 56.

Ukoliko se koristi navedeni stil, bibliografska jedinica u fusnoti treba da sadrži sve navedene elemente prilikom prvog navođenja (ime i prezime autora bez navođenja titule i zvanja, naslov izdanja istaknut kurzivom, broj izdanja (ako ga ima), izdavača, mjesto izdanja, godinu izdavanja i broj stranice sa koje je citat preuzet). Pri svakom narednom navođenju upotrebljavaju se neke od uobičajenih skraćenica (*isto*, *n. d.*, odnosno *ibidem* (skraćeno *ibid.*), *o. c.*, *op. cit.* (skraćenice od *opere citato*), uz napomenu da u korišćenju skraćenica treba biti dosljedan (ne miješati upotrebu domaćih i stranih skraćenica).

U harvardskom stilu citiranja uput na literaturu ne smješta se u fusnotu nego ostaje u tekstu, uz navođenje u zagradi prezimena autora, godine izdanja i broja stranice sa koje je citat preuzet. Npr.: (Ostojić 1976: 56). Ukoliko se prezime autora koristi u tekstu neposredno prije zgrade, u zagradi se navodi samo godina izdanja i broj stranice, npr.: ... Ostojić navodi (1976: 56).

Važno je napomenuti da u radu ne treba kombinovati dva pomenuta stila citiranja.

Prilozi i registri

Ukoliko rukopis sadrži priloge (slike, crteže, tabele, grafikone i sl.), potrebno je navesti legendu, koju čine numerisani opis priloga i njegova identifikacija bez tačke na kraju. U vezi sa tim, tabele i slike označavati na sljedeći način:

Tabela 1. Naziv tabele (tekst navesti iznad tabele centrirano)

Slika 1. Naziv slike (tekst navesti ispod slike centrirano)

Za rukopise koji se predaju za objavljivanje u ediciji Posebna izdanja (monografije i studije), a sadrže veliki broj pojmova (lična i geografska imena, stručni termini i sl.), preporučuje se da se dostavi registar tih pojmova, koji se po potrebi može razdvojiti u više registara, složenih na kraju publikacije.

Navođenje literature

U spisak literature uvrstiti samo bibliografske jedinice na koje se autor poziva u tekstu, i to abecednim ili azbučnim redom (u zavisnosti od pisma na kojem je rad napisan). Citirana literatura navodi se prema principima koji su važeći u određenoj oblasti nauke. U oblastima u kojima nije striktno određen način citiranja treba primijeniti princip po kojem se elementi bibliografske jedinice navode sljedećim redom: prezime i ime autora (bez titula i zvanja; ukoliko ima više autora, praksa je da se navedu samo prva dva imena autora), naslov u cjelini (na jeziku i pismu originala, uz mogućnost preslovljavanja ćirilice u latinicu i obrnuto, što treba sprovesti dosljedno), broj knjige (ukoliko ga ima), izdavač, mjesto izdanja, godina izdavanja i stranice na kojima je rad u časopisima i zbornicima radova publikovan.

Primjeri:

- a) knjiga sa naslovom i knjiga sa naslovom i podnaslovom (jedan autor)

Ostojić Branislav, *Iz crnogorske leksikografije i leksikologije*, Unireks, Nikšić, 1992.

Đurić Maja, *Istorija fotografije Crne Gore od 1840. do 1940. godine: uticaj fotografije na kreiranje vizuelnog identiteta Crne Gore*, Posebna izdanja (monografije i studije), knj. 102, Odjeljenje umjetnosti, knj. 31, CANU, Podgorica, 2013.

- b) knjiga (dva ili više autora)

Kilibarda Vesna, Knežević Jelena, *Njegoševa biblioteka*, Posebna izdanja (monografije i studije), knj. 137, Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 17, CANU, Podgorica, 2017.

Babić Stjepan, Brozović Dalibor i dr., *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, HAZU, Zagreb, 1991.

- c) rad u zborniku radova

Ivanović V. Radomir, *Nomadski duh Borislava Pekića (autorski komentari u 'Vremenu reči')*, Zbornik radova sa Naučnog skupa „Borislav Pekić – devedeset godina od rođenja (1930–2020)”, CANU, Podgorica, 109–127.

- d) rad u časopisu

Radulović Zorica, *Postupci oformljenja sintaksostilema u djelu Mira Vuksanovića*, Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti (X/11-2), Nikšić, 2004, 102–115.

e) publikacija dostupna online

Josić Ljubica, *Propitivanje održivosti trovrstnih kriterija lingvostilističke analize književnog teksta*, *Studia Slavica Savariensia*, 1–2, 2013, 244–248, http://real.mtak.hu/25416/1/SSS_2013.026_Josic_u.pdf, pristup 31. I 2023.